

Förmögenhetsbrottens begrepp och arter enligt det nya svenska förslaget till lagstiftning om förmögenhetsbrott.

Av Hovrättsrådet NILS BECKMAN.

Den 29 juni 1940 har ett förslag till lagstiftning om förmögenhetsbrott avgivits av den svenska straffrättskommittén, som består av presidenten *Birger Ekeberg*, ordförande, professorn *Folke Wetter* hovrättsrådet *Erik Bergendal* och lagbyråchefen *Ivar Strahl* med mig som sekreterare. Därigenom har ett första steg tagits till genomförande av den allmänna reform av strafflagens speciella del, vartill professor *Thyrén* på sin tid uppgjorde utkast. Kommittén har, förutom *Thyréns* utkast, beaktat bl. a. ett av professor *Serlachius-Särkilähti*, delvis i anslutning till *Thyrén* åren 1921 och 1922 utarbetat förslag till ny finsk strafflag. Vidare har kommittén hämtat värdefull ledning från den moderna danska strafflagen av år 1930. Slutligen må framhållas, att kommittén i viss utsträckning bedrivit sitt arbete gemensamt med den norska straffelovkomiteen av 1934, som jämväl varit sysselsatt med en revision av bestämmelserna om förmögenhetsbrott. Då den svenska kommittén haft att fullständigt omvandla den mycket föråldrade svenska strafflagen av år 1864 medan den norska utredningen gått ut på avhjälpande av vissa brister i en relativt ny lag, har samarbetet icke inriktats på att få till stånd likalydande parallelltexter men enighet om själva principerna för ny lagstiftning om förmögenhetsbrott har i stor utsträckning uppnåtts.

Att den svenska strafflagsreformen, såvitt angår speciella delen, begynner med förmögenhetsbrotten har sin naturliga förklaring däri, att dessa brott dels äro av synnerligen stor praktisk betydelse — avsevärt mer än hälften av alla begångna brott av allvarlig beskaffenhet höra hit — dels ock uppträda i mera skiftande och genom tiderna föränderliga former än andra. Vinningslystnaden är den förnämsta drivfjädern till brott, och man måste räkna med att mänsklig uppfinningsriktighet ständigt är sysselsatt med att vid sidan om lagen finna nya förvärvskällor av en för samhället icke önskvärd art.

Vid bestämmande av förmögenhetsbrottens begrepp och arter är det därför naturligt att börja med vinningsbrotten, ehuru det svenska förslaget icke på samma sätt som den danska strafflagen lägger en uppdelning i vinningsbrott och andra förmögenhetsbrott till grund för kapitelindelningen. Tydligt kunna icke alla brott som förövas för vinnings skull lämpligen sammanföras till en kategori. Då den danska strafflagen i ett särskilt kapitel behandlar Berigelsesförbrydelser, vinningsbrott, ha där icke kunnat medtagas sådana brott för vinnings skull som att föröva mord eller annat brott för betalning eller att livnära sig på kopp-leri, bettleri eller dylikt. Å andra sidan måste man, såsom professor *Torp* framhållit, till vinningsbrott räkna även att stjäla från de rika för att ge åt de fattiga och andra dylika gärningar av ädla och osjälviska motiv. Kommittén har i anslutning till hävdvunnen svensk uppfattning sett det för vinningsbrotten karakteristiska däri, att själva brottet rent objektivt sett innebär vinning för gärningsmannen och motsvarande skada för målsäganden. Kommittén fordrar icke vinningssyfte, Berigelseshensigt, utan blott att vinning och skada liksom övriga objektiva brottsrekvisit skola vara täckta av uppsåt hos gärningsmannen; eventuellt uppsåt är tillräckligt. Att icke fordra mera i subjektivt hänseende beträffande vinningen än beträffande skadan är naturligt, eftersom mellan vinning och skada

bör föreligga fullständig motsvarighet, vad i tysk doktrin kallas Stoffgleichheit; de skola vara olika sidor av en och samma transaktion, en förmögenhetsöverföring från den förfördelade till den brottslige. En indirekt vinning av brottet, t. ex. mutor eller annan betalning för brottets förövande eller ökade förvärvsmöjligheter på grund av att målsäganden lidit skada, gör ej brottet till vinningsbrott. I regel har man endast att räkna med gärningsmannens egen vinning. Undantagsvis kan dock även vinning för annan göra brottet till vinningsbrott, t. ex. då någon i ett obehäkat ögonblick olovligen tappar bensin från pumpen vid en bensinstation i behållaren på sin väns automobil eller då en anställd vid ett affärsföretag genom oriktiga uppgifter lurar på en kund en underhållig vara. Framstår åter den vinning, som uppkommer för annan än gärningsmannen, för denne såsom en ovidkommande biomständighet, föreligger intet vinningsbrott. Den som lurar en annan att företaga en onyttig järnvägsresa begär sålunda icke ett vinningsbrott, ehuru järnvägen gör vinning genom försäljningen av biljett.

Av det sagda framgår, att det svenska förslaget — liksom den danska strafflagen men på något avvikande sätt — utskilt en kategori vinningsbrott. Då det enligt svensk uppfattning för vinningsbrotten karakteristiska är, att de innebära förmögenhetsöverföring, inställer sig frågan, när en förmögenhetsöverföring skall anses ha ägt rum och ett vinningsbrott alltså vara fullbordat. Den avgörande tidpunkten är tydligen icke den, då en rättsligen gällande förändring i förmögenhetsläget inträtt. I så fall skulle en stöld icke vara fullbordad, förrän tjuvgodset avyttrats till en tredje man, från vilken den ursprungliga ägaren icke kan vindicera det. Det är allmänt erkänt, att stöld (Tyveri) föreligger, så snart tjuven tagit det stulna i besittning — detta ehuru tjuven icke vinner äganderätt till det stulna och även om han senare återställer det eller gripes på bar gärning. I överensstämmelse härmed bör bedrägeri (Bedra-

geri) anses begånget i och med att en rättshandling framkallats genom vilseledande, ehuru rättshandlingen är ogiltig på grund av svek och även om någon prestation från den vilseleddas sida ännu icke skett. Konsekvenserna av detta betraktelsesätt beträffande andra vinningsbrott än stöld ha icke alltid blivit klart insedda. Åtskilliga strafflagar, bl. a. den norska och den danska, bestraffa såsom ett särskilt brott att genom oriktiga uppgifter om betalningsförmågan skaffa sig kredit. Ett sådant förfarande innebär emellertid förmögenhetsöverföring och sålunda, om bedrägeri uppsåt föreligger, fullbordat bedrägeri, detta oavsett om betalning sedermera sker eller ej. Likaledes föreligger förskingring (Underslæb) redan i och med att någon spekulerar för egen räkning med anförtrodda medel. Om spekulationen lyckas och målsäganden får beloppet åter innebär detta blott att den brottslige presterar ersättning, vilket lika litet utesluter straffbarhet som om tjuven återlämnar det stulna. Vad angår oredlighet mot borgenärer (Skyldnersvig), kan brott icke anses fullbordat redan i och med att gäldenären utsatt sina borgenärens intressen för fara genom att minska sin förmögenhet. För ansvar bör krävas, att gäldenären genom sin åtgärd försätter sig ur stånd att betala sin gäld, alltså försätter sig på obestånd eller, om han är på obestånd, förvärrar detta. Såsom oredlighet mot borgenärer anses ej blott verkliga utan även skenbara minskningar av gäldenärens förmögenhet. Ifråga om de sistnämnda anser det svenska förslaget brottet icke vara fullbordat redan i och med att gäldenären upprättar en proformarättshandling, enligt vilken hans egendom skulle tillhöra någon annan, eller gömmer undan sina ägodelar eller vidtager annan dylik åtgärd, utan det fordras, att gäldenären vid en exekutiv förrättning hävdar skenhandlingsens riklighet, så att egendomen icke blir medtagen vid förrättningen.

Det är tydligen icke rimligt, att, såsom *Adolf Wach* (Vergleichende Darstellung des Deutschen und Ausländischen

Strafrechts, Allg. Teil. Band 6, s. 69) antytt, sammanfatta beskrivningen på alla vinningsbrott i ett straffbud mot rättsstridig förmögenhetsöverföring. Fastmer måste strafflagens främsta uppgift i denna del vara att angiva vilka sätt för förmögenhetsöverföring som äro förbjudna. Det svenska förslaget indelar vinningsbrotten i ett flertal brottsarter efter sättet för förmögenhetsöverföringens verkställande. Flertalet utländska strafflagar indela förmögenhetsbrotten icke efter angreppssättet utan efter angreppsobjektet. Sålunda upptager den nya schweiziska strafflagen fyra grupper av förmögenhetsbrott, nämligen brott mot äganderätt (bl. a. stöld), brott mot förmögenheten i dess helhet (bl. a. bedrägeri), brott mot immaterialrätter samt konkurs- och utmätningsbrott. En sådan indelningsgrund är enligt kommitténs uppfattning icke lämplig. (Se *Ekeberg: Förmögenhetsbrotternas systematik*, i festskrift för prof. *Stjernberg*.) Det är icke nödvändigt att i det enskilda fallet något rättsligt skyddat intresse av visst slag föreligger. Det är stöld att stjäla tjuvgodset från en tjuv och bedrägeri att lura på någon odugliga redskap för verkställande av brott. Det är själva förfaringssättet — att stjäla, bedraga etc. — som måste vara förbjudet i ett ordnat samhälle.

I överensstämmelse härmed uppdelar det svenska lagförslaget förmögenhetsbrotten på fyra kapitel, allteftersom brottet innefattar

- 1) angrepp på främmande maktsfär med yttre maktmedel (stöld m. fl. brott)
- 2) angrepp på främmande maktsfär med psykiska medel (bedrägeri m. fl. brott)
- 3) missbruk av egen maktsfär inom sysslomannaskap och liknande rättsförhållanden (förskingring m. fl. brott)
- 4) missbruk av egen maktsfär i gäldsförhållanden (oredlighet mot borgenärer m. fl. brott).

Denna indelning ansluter sig till brottslingarnas genomsnittliga psykologiska typ. Så förutsätta tydligen de i de båda första kapitlen behandlade brotten, angrepp på främ-

mande maktsfär, i genomsnitt mera aktiva brottslingstyper än de båda senare kapitlen, som röra missbruk av egen maktsfär; och bland brottslingar, som angripa främmande maktsfär är det en tydlig skillnad mellan bedragare och liknande »intellektuella» brottslingstyper, vilkas handlingar ha ett visst sken av rättsenlighet, samt tjuvar och andra, som uppenbart röra sig utanför lagens rāmärken. Härmed är emellertid ingalunda sagt att den av gammalt hyllade uppfattningen om tjuven som samhällets värsta fiende skulle vara riktig. Andra brottslingar kunna vara lika eller mera straffvärda; särskilt kan ofta större krav ställas på dem därför att de haft bättre förutsättningar i kampen för tillvaron. Den oredlige gäldenären lever under i stort sett normala samhällliga förhållanden och har t. o. m. kredit. Förskingraren kan måhända icke få kredit men har dock förtroende att omhänderhava anförtrodd egendom. Bedragaren har ingen egen ställning att missbruka utan vänder sig liksom tjuven till främmande men han åtnjuter dock så mycket förtroende, att han blir trodd, när han ljuger. Att stjäla är så att säga sista resursen.

Stöld, bedrägeri, förskingring och oredlighet mot borgenärer inleda var sitt av förslaget fyra kapitel om förmögenhetsbrott. De nämnda fyra brotten beskrivas emellertid icke helt enkelt såsom förmögenhetsöverföringar på det för kapitlet typiska sättet. Närmast en sådan beskrivning kommer bedrägeriet, som beskrives så, att någon medelst vilseledande bestämmer annan till handling eller underlåtenhet som innebär vinning för gärningsmannen och skada för den vilseledde eller någon i vars ställe denne är. Bedrägeri är alltså förmögenhetsöverföring medelst vilseledande. För stöld förutsättes, att någon olovligen tager annans sak med uppsåt att tillägna sig den samt att tillgreppet innebär skada. Denna beskrivning uppger ej kravet på vinning och förmögenhetsöverföring, ty sådan föreligger i och med tillgrepp i tillägnelseuppsåt. Genom kravet på tillägnelseuppsåt avses däremot att från stöldområdet utesluta

sådana fall, i vilka gärningsmannen endast avser att tillfälligt begagna den tillgripna saken. Till förskingring hänföras i förslaget sådana fall av förmögenhetsöverföring, där någon, som på grund av avtal, allmän eller enskild tjänst eller dylik ställning fått egendom i besittning för annan med skyldighet att utgiva egendomen eller redovisa för denna, genom att tillägna sig egendomen eller annorledes åsidosätter vad han har att iakttaga för att kunna fullgöra sin skyldighet. Genom denna beskrivning uteslutas från det såsom förskingring straffbara området olovliga förfoganden över dels annan egendom än anförtrodd (hittegoods eller sådant som genom misstag eller tillfällighet kommit i gärningsmannens besittning), dels anförtrodd egendom som gärningsmannen hade i sin besittning redan när förtroendeförhållandet uppkom (t. ex. tvesalu), dels ock egendom som gärningsmannen besitter mera för egen än för annans räkning (t. ex. avbetalningsgoods och annat som gärningsmannen under normala förhållanden skall få behålla). Såsom oredlighet mot borgenärer slutligen straffbelägges dels att gäldenär förstör eller genom gåva eller åtgärd som till sin följd därmed lika är avhänder sig egendom av betydelse och därigenom försätter sig på obestånd eller förvärrar sitt obestånd, dels att gäldenär vid konkurs eller offentlig ackordsförhandling utan konkurs eller i förteckning till utmättningsed förtiger tillgång, uppgiver obefintlig skuld eller lämnar annan sådan oriktig uppgift utan att uppgiften rättas innan den beedigas eller eljest lägges till grund för förfarandet, dels att gäldenär i samband med annan exekutiv förrättning åberopar oriktig handling eller skenavtal och därigenom hindrar att erforderlig egendom genom förrättningen tages i anspråk för att bereda borgenär betalning eller säkerhet, dels att gäldenär, då konkurs är förestående, ur riket bortför tillgång av betydelse med uppsåt att hålla den undan konkursen, dels ock att gäldenär i konkurs undandraget eller undanhåller konkursförvaltningen tillgång.

Utöver de nu nämnda brotten upptager förslaget även andra vinningsbrott. I stöldkapitlet upptagas rån (Røveri), dit varje förmögenhetsöverföring medelst råntvång hänförts, i bedrägerikapitlet utpressning (Afpresning), omfattande förmögenhetsöverföring medelst annat otillbörligt tvång. Att två vinningsbrott, som skilja sig blott genom tvångets grad, behandlas i olika kapitel kan förefalla egendomligt men är motiverat av brottslingarnas olika mentalitet. Den som använder så grova tvångsmedel som råntvång är i regel icke främmande för tanken att taga själv, varemot det för utpressaren, vilkens tvångsmedel i de mest typiska fallen är hot att utsprida förtal, vanligen är en avgörande betingelse att den tvungne själv företager en disposition till hans nytta. Utpressaren begagnar sig av sitt offers mänskliga svagheter, under det att rånaren liksom tjuven litar till yttre medel.

I bedrägerikapitlet upptages även ocker (Aager); i detta kapitel finnas alltså de straffrättsliga motsvarigheterna till flera av avtalslagens ogiltighetsgrunder vid rättshandlingar. Under det att vid bedrägeri och utpressning gärningsmannen i typiska fall själv skapar den situation varav han drager fördel, utnyttjar han vid ocker blott en redan föreliggande situation. Härutinnan överensstämma med ocker andra i kapitlet behandlade brott. Ett sådant brott består i att någon begagnar sig av husrum, förtäring, transport, tillträde till föreställning eller annat dylikt som tillhålls under förutsättning av kontant betalning utan att göra rätt för sig. Detta brott har i förslaget med hänsyn till svårigheten att bevisa, huruvida någon i det särskilda fallet blivit vilseledd eller ej, sammanförts med bedrägeri, ehuru det är av en ganska avvikande teoretisk struktur. I samma kapitel behandlas även Häleri, för vilket brott förslaget återupptagit det i Sverige tidigare brukade men för närvarande föråldrade ordet häleri. Brottbeskrivningen omfattar ej blott ett allmänt straffstadgande om att bereda sig otillbörlig vinning av annans brottsliga förvärv utan

även stadganden om dels befattning med olovligen åtkommen sak ägnad att försvåra dess återställande, dels ock hävdande av fordran som tillkommit genom brott. Sistnämnda brottstyp har hittills i Sverige liksom i Danmark och annorstädes beaktats endast i form av s. k. efterocker men synes vara lika straffvärd, om fordringen icke tillkommit genom ocker utan genom bedrägeri eller annat brott.

I förskingringskapitlet behandlas även trolöshet mot huvudman (Mandatsvig, utroskap). Detta brott karakteriseras därav, att någon missbrukar en förtroendeställning till att skada sin huvudman. Då denna brottsbeskrivning enligt det svenska förslaget även passar på förskingring, har gränsen mellan de båda brotten dragits så, att trolöshet mot huvudman föreligger blott, där gärningen icke innefattar förskingring. Emellertid har trolöshet mot huvudman icke beskrivits som ett vinningsbrott, ett brott som innebär förmögenhetsöverföring från huvudmannen till den trolöse gärningsmannen. Han kan nämligen i regel icke överföra huvudmannens förmögenhet direkt til sig själv utan antingen sker en förmögenhetsöverföring till en tredje eller också drabbas huvudmannen av skada utan motsvarande vinning för annan; vinning tillföres gärningsmannen indirekt i form av mutor eller genom andra dolda kanaler.

De centrala förmögenhetsbrotten ha alltså i det svenska förslaget i regel beskrivits som vinningsbrott. Undantagsvis — vid trolöshet mot huvudman och oredlighet mot borgenärer — ha dock med gärningar som innebära förmögenhetsöverföring likstälts gärningar som medföra skada för målsäganden utan motsvarande vinning för gärningsmannen. Emellertid erfordras straffrättsligt skydd även mot andra angrepp på den enskildes förmögenhet än de nu nämnda. Detta behov har i det svenska förslaget tillgodosetts genom att vid sidan om de centrala, primära, förmögenhetsbrotten uppställts ytterligare en grupp, så att säga perifera eller sekundära förmögenhetsbrott, vilken

karaktiseras därav att angrepp sker på annans förmögenhet på liknande sätt som vid de centrala brotten men att något materiellt resultat, någon förmögenhetsöverföring, ej erfordras. Vad angår sådana fall i vilka det uppstår ett ensidigt materiellt resultat, en skada för målsäganden utan motsvarande vinning för annan, ha dylika, såsom av det sagda framgår, undantagsvis förts till de primära förmögenhetsbrotten, men i regel ha de förts till de sekundära.

De sekundära förmögenhetsbrotten — bestämmelsen om skadegörelse på sak har icke medtagits bland dem utan lämnats utanför förslaget — ha upptagits i samma kapitel som de centrala. I stöldkapitlet upptages sålunda ett brott egenmäktigt förfarande. Hit hänföres olovliga besittningsrubbnigar utan materiellt förmögenhetsresultat, t. ex. att någon tillgriper en sak för att själv taga sig rätt eller mot fullt vederlag. Hit hänföres emellertid även gärningar, som medföra ett ensidigt förmögenhetsresultat, skada för målsäganden, t. ex. att taga annans sak och kasta den i sjön. Slutligen höra hit gärningar, som innebära förmögenhetsöverföring men falla utanför det centrala brottets beskrivning, t. ex. att taga en sak för att tillfälligt bruka den.

På motsvarande sätt upptages i bedrägerikapitlet ett brott oredligt förfarande. Till detta räknas att skada någon medelst vilseledande men även fall där skada ej uppkommer, nämligen där någon i utövning av yrke eller näring vilseleder annan angående beskaffenhet, myckenhet eller ursprung av vad mot vederlag tillhandahålles. Det är sålunda oredligt förfarande att sälja margarin under uppgift att det är smör, även om priset är det för margarin gängse.

I förskingringskapitlet upptages ett brott olovligt förfogande. Detta omfattar andra olovliga förfoganden än förskingring över egendom, som man har i besittning men vartill ägande- eller säkerhetsrätt är förbehållen eller tillförsäkrad eller eljest tillkommer annan. Hit höra förfoganden utan materiellt förmögenhetsresultat; den som av en vän till förvaring mottagit en tavla, på vilken vännen sät-

ter stort värde men som depositarien anser vanprydande, säljer egenmäktigt tavlan men lämnar vännen köpeskillingen, eller en fullt solvent förmyndare sammanblandar myndlingens medel med sina egna, ehuru han är skyldig att hålla dem avskilda. Som olovligt förfogande räknas vidare rent skadegörande gärningar, t. ex. att en fänge som rymmer bortkastar kronans kläder. Slutligen hänföras hit sådana förmögenhetsöverförande gärningar som uteslutits från förskingringsbegreppet, t. ex. förfoganden över hittegoods eller sådant som genom misstag eller tillfällighet kommit i gärningsmannens besittning, tvesalu eller förfogande över pantförskriften sak ävensom förfoganden över avbetalningsgoods eller annat som gärningsmannen under normala förhållanden skall få behålla. I motsats till förskingring — vilket brott kan avse pengar eller annan fungibel egendom som icke skall hållas avskild — måste olovligt förfogande avse bestämd sak; motsvarande brytande av generiskt bestämd förpliktelse kan endast medföra straff för gäldenärsbrott (forbrytelser i gjeldsforhold). Ehuru olovligt förfogande sålunde måste avse bestämd sak, uppfattas brottet lika litet som andra dylika brott i förslaget såsom ett brott mot en sakrätt, ägande- eller säkerhetsrätt. Det förutsättes nämligen icke, att en rätt som ätnjuter skydd mot tredje man, en sakrätt, tillkommer målsäganden utan blott att dylik rätt tillförsäkrats eller förbehållits honom genom bestämmelse, som är förpliktande för gärningsmannen. Enligt förslaget föreligger alltså vid tvesalu olovligt förfogande alldeles oavsett om äganderätten anses ha genom första avtalet gått över på köparen eller fortfarande vara kvar hos säljaren eller om både köpare och säljare betraktas såsom ägare; det brottsliga ligger i att säljaren bryter sitt åtagande att utgiva egendomen. Likaledes är det, ehuru pantsättning för att få sakrättslig verkan förutsätter tradition, olovligt förfogande, om en gäldenär, som träffat bindande avtal om pantsättning av viss egendom men ännu icke lämnat egendomen ifrån sig, förfogar däröver i strid mot avtalet.

Förutom de nu nämnda bestämmelserna om centrala och sekundära förmögenhetsbrott upptager det svenska förslaget straff för försök och förberedelser till brott. Försök, som enligt gällande svensk rätt i stort sett icke bestraffas vid andra förmögenhetsbrott än rån och utpressning, föreslås straffbart vid flertalet centrala förmögenhetsbrott, dock ej vid ocker, häleri och de viktigaste fallen av oredlighet mot borgenärer. Såsom försök till stöld skall enligt förslaget, om uppsåt att omedelbart föröva stöld föreligger, anses inbrott, vilket hittills bestraffats såsom ett särskilt brott, ävensom försök till inbrott, vilket hittills varit straffrit. Vid de sekundära förmögenhetsbrotten skall försök i allmänhet förbliva straffritt.

För förberedelser till brott upptagas straffstadganden blott i vissa särskilda fall. Sålunda bestraffas befattning med brottsverktyg för användning vid stöld samt åstadkommande av fingerat försäkringsfall eller annan dylik åtgärd med bedrägligt uppsåt. Vidare upptages ett särskilt brott, benämnt svindleri, vilket avser sådana förberedelser till bedrägeri som att utsprida oriktiga uppgifter avsedda att påverka priset på vara, värdepapper eller annan egendom eller ägnade att påverka allmänhetens bedömande av ett företag i ekonomiskt hänseende. Den särskilt av ockrare använda metoden att skaffa sig säkerhet genom att såsom påtryckningsmedel vid krav mottaga handling som är falsk, utfärdad för skens skull eller eljest oriktig eller check utan täckning föreslås straffbelagd under namn av ockerpantning. Slutligen må nämnas, att i samband med gäldenärsbrotten stadgas straff för bokföringsbrott.

Förberedelsebrotten äro icke förmögenhetsbrott i samma mening som övriga behandlade brott. De äro nämligen icke till sin natur angrepp på viss persons förmögenhet utan rikta sig, för att använda *Thyréns* terminologi, mot alla medborgare i gemen. Om man efter *Thyréns* mönster indelar brotten i brott mot staten, brott mot allmänheten, brott mot enskilds person och brott mot enskilds förmö-

genhet, höra dessa förberedelsebrott till brott mot allmänheten, även kallade allmänfarliga brott. De kunna därvid närmast jämföras med förfalskningsbrotten, vilka sedda ur förmögenhetsbrottens synpunkt ligga på ett förberedande stadium.

Sammanfattningsvis kan sägas, att det svenska förslaget till lagstiftning om förmögenhetsbrott å ena sidan bygger på den för Sverige och Finland gemensamma inhemska traditionen men å andra sidan innebär ett närmande till norsk och dansk rätt. Den i danska strafflagen till grund för kapitelindelningen lagda skillnaden mellan vinningsbrott och andra förmögenhetsbrott har beaktats, varvid dock vinningsbrotten icke karakteriserats genom ett subjektivt rekvirit, Berigelseshensigt, utan därigenom att de objektivt sett innebära förmögenhetsöverföring. Till grund för kapitelindelningen har icke lagts denna skillnad utan olikheten i sättet för brottets förövande. I varje kapitel upptagas i första hand centrala brott med en strängare straffsats samt i andra hand sekundära, lindrigare bestraffade brott. Skillnaden mellan centrala och sekundära förmögenhetsbrott sammanfaller i stora drag men icke genomgående med skillnaden mellan vinningsbrott och andra förmögenhetsbrott. Framhållas må, att gärningar, som visserligen innebära förmögenhetsöverföring men ansetts mindre straffvärda än vinningsbrotten i allmänhet, i stor utsträckning hänförs icke till de centrala utan till de sekundära brotten. En icke ringa vikt har för övrigt tillagts de sekundära brotten, vilka i större omfattning än annars brukar förekomma, på liknande sätt som de centrala, sammanförts till vidsträckta men noga avgränsade brottstyper.
